

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Факультету менеджменту та маркетингу
Протокол № 7 від 25.02.2019 р.

Голова Вченої ради О. А. Гавриш

ПРОГРАМА
вступного додаткового випробування
для вступу на освітню програму підготовки магістра:
«Управління в сфері оборонно-промислового комплексу»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Програму рекомендовано
кафедрою міжнародної економіки
Протокол № 7 від 30.01.2019 р.

Завідувач кафедри С. В. Войтко

Програма складена з метою організації та проведення додаткового випробування для вступу на освітню програму підготовки магістра «Управління в сфері оборонно-промислового комплексу» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Додаткове випробування проводиться тільки для тих вступників, напрям підготовки (спеціальність, бакалаврат) яких не відповідає обраній для вступу спеціальності.

Мета додаткового вступного випробування – виявити достатність рівня вступника в області спеціальності обраної для вступу.

До складу програми додаткового вступного випробування входять розділи з наступних дисциплін (кредитних модулів):

- «Основи економічної теорії»;
- «Макроекономіка»;
- «Мікроекономіка».

Додаткове фахове випробування проводиться у вигляді письмового екзамену. Його тривалість до 4 академічних годин (180 хвилин) – без перерви. Екзаменаційний білет містить теоретичні питання та задачі.

Теоретичні питання представлені у вигляді закритого тесту – текст кожного з питань містить декілька варіантів відповіді, один з яких є вірним. При відповіді на таке питання достатньо зазначити лише літеру, що відповідає обраному варіанту. Загальна кількість тестових питань – 60. На теоретичні питання (тести) відводиться до 120 хвилин (до 2 хвилин на кожне з питань).

На розв'язок однієї задачі відводиться до 30 хвилин. При цьому відповідь на цей вид завдання повинна містити: стислий виклад методики розв'язання; формули, що використовуються; отримані проміжні результати; остаточну відповідь. Загальна кількість задач – 2. Загалом на розв'язок задач відводиться до 60 хвилин.

Структура навчального матеріалу, який виноситься на додаткове випробування

1. Економіка як сфера суспільного буття та об'єкт наукового аналізу. Економічні закони, принципи та категорії. Місце економічної теорії у системі економічних наук. Функції економічної теорії.
2. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Піраміда Маслоу. Закон зростання потреб. Економічні інтереси. Процес суспільного виробництва, його фактори та результати. Єдність і протиріччя інтересів економічних суб'єктів і потреб виробництва, шляхи їх розв'язання.
3. Економічна система, її сутність та основні структурні елементи. Типи економічних систем. Ступінь розвитку економічних систем та ознаки суспільного розвитку.
4. Власність як економічна категорія. Об'єкти та суб'єкти власності. Типи, форми та види власності. Виробничі відносини та власність. Новітні тенденції у розвитку відносин власності.
5. Суспільне відтворення: суть, види та типи. Виробництво, його зміст і структура. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Ресурси виробництва: сутність та види. Обмеженість ресурсів. Межа економічних можливостей. Економічний вибір. Крива виробничих можливостей. Фактори виробництва. Ефективність виробництва.
6. Форми організації суспільного виробництва: натуральне та товарне. Умови та причини виникнення товарного виробництва, його еволюція. Проста та розвинена форми товарного виробництва.
7. Товар і його властивості. Вартість. Теорії вартості. Сутність грошей та їх функції. Види грошей. Безготівковий та готівковий обіг грошей. Закон грошового обігу. Інфляція: сутність, види та наслідки.
8. Сутність попиту та фактори, що його визначають. Закон попиту. Крива попиту. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Закон пропозиції. Крива пропозиції. Ринкова рівновага. Сутність ціни, її формування, функції та види.

9. Конкуренція: її сутність, форми та функції. Позитивні та негативні наслідки конкуренції. Монополія. Види монополій. Економічні наслідки монополій. Олігополія. Антимонопольна політика.
10. Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств та їх функції. Соціально-економічна характеристика підприємств. Організація процесу виробництва. Обмеженість ресурсів і шляхи його подолання.
11. Підприємництво: сутність, умови його існування. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Форми підприємництва. Підприємництво та бізнес. Банкрутство.
12. Капітал підприємства, його сутність, структура та обіг. Промисловий капітал. Основний та оборотний капітал. Амортизація. Показники ефективності використання основного та обігового капіталу. Рентабельність.
13. Сфера обігу у ринковій економіці. Походження і сутність торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Сутність позичкового капіталу та його джерела. Сутність позичкового відсотку.
14. Кредит: сутність, форми та функції. Роль процентної ставки. Банки, їх види та функції. Позабанківські кредитні заклади. Цінні папери, їх види. Ринок цінних паперів. Фондова біржа та її функції.
15. Ринкові відносини у аграрному секторі. Форми господарювання у сільському господарстві. Рентні відносини. Ринок землі. Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс.
16. Доходи, їх види та джерела формування. Сутність і механізм розподілу доходів. Заробітна плата. Підприємницький дохід. Доходи від власності. Сімейні доходи та заощадження. Номінальні та реальні доходи. Рівень та якість життя населення. Прожитковий мінімум. Роль держави у забезпеченні соціального захисту.
17. Державне регулювання економіки: сутність, форми, методи та інструменти. Фінансова система, її суть і структура. Державний та місцевий бюджети. Формування їх доходів і видатків. Податки, їх суть, функції та класифікація. Крива Лаффера.
18. Сутність та етапи становлення світового господарства. Роль транснаціональних корпорацій в інтернаціоналізації суспільного виробництва. Міжнародна економічна інтеграція. Міжнародна міграція робочої сили.
19. Міжнародний поділ праці, його принципи та форми. Міжнародна спеціалізація та кооперація виробництва. Теорії міжнародної торгівлі. Сутність і структура світового ринку товарів і послуг. Міжнародні торговельні організації.
20. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Міжнародний рух капіталів. Прямі та портфельні інвестиції. Міжнародні кредити. Суть, структура та еволюція світової валютної системи. Міжнародні валютно-фінансові організації.
21. Предмет, мета, завдання і функції макроекономіки. Методи та принципи макроекономічних досліджень. Економічне моделювання. Сучасні макроекономічні теорії: посткейнсіаська та неокласична макроекономіка, монетаризм.
22. Економічний кругообіг. Структура моделі економічного кругообігу. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва.
23. Основні макроекономічні показники: національний обсяг виробництва, рівень цін, зайнятість, валовий національний продукт, чистий національний дохід. Методи обчислення валового внутрішнього продукту. Темп його зростання.
24. Сутність і структура сукупного попиту. Його модель. Цінові та нецінові фактори впливу на сукупний попит. Сукупна пропозиція. Крива сукупної пропозиції.
25. Рівновага сукупного попиту та пропозиції. Рівноважний рівень цін і виробництва. Макроекономічна рівновага. Мультиплікатор у моделі AD-AS. Парадокс ощадливості.
26. Споживання і заощадження. Функція споживання. Функція заощадження. Їх графіки. Схильність до споживання і заощадження. Інвестиції як компонент сукупних витрат. Інвестиційна функція та її графік. Процентна ставка як чинник інвестиційного процесу.
27. Сутність мультиплікатора. Модель мультиплікативного процесу. Мультиплікатор Кейнса. Вплив інфляції на мультиплікативний процес. Модель акселератора. Модель взаємодії мультиплікатора-акселератора.

28. Рівновага економічних систем. Класична модель макроекономічної рівноваги. Ринки ресурсів, грошей, товарів, заощаджень. Праця як головний ресурс класичної макромоделі.
29. Модель «витрати-випуск» – кейнсіанська модель товарного ринку. Графік «кейнсіанський хрест». Модель «вилучення-ін'єкції». Крива IS.
30. Ринок грошей та цінних паперів. Попит і пропозиція грошей. Рівновага на ринку грошей. Крива LM. Ринок робочої сили. Модель IS-LM.
31. Фіскальна політика держави: цілі та інструменти. Прямі та непрямі податки. Державні видатки та їх структура. Вплив фіскальної політики на економічний розвиток держави.
32. Фіскальна політика та державний бюджет. Бюджетний дефіцит. Емісійне та боргове фінансування державного бюджету. Державний борг, його суть, структура та економічні наслідки. Методи управління державним боргом.
33. Грошовий ринок. Грошова маса та база. Коефіцієнт монетизації. Центральний банк як суб'єкт монетарної політики. Інструменти та типи монетарної політики. Трансмісійний механізм монетарної політики.
34. Сутність і фактори економічного зростання. Моделювання економічного зростання. Державне регулювання економічного зростання.
35. Ділові цикли, їх типи. Теорії циклічних коливань. Державне антициклічне регулювання.
36. Інфляція: сутність, різновиди, показники, соціально-економічні наслідки. Інфляційний податок. Антиінфляційне регулювання. Інфляція попиту на основі моделі AD-AS.
37. Теоретичні підходи до пояснення причин інфляції. Крива Філіпса. Крива Лаффера. Інфляція та динаміка процентної ставки. Принцип Фішера.
38. Ринок праці. Безробіття, його види, фактичний та природний рівень, економічні та соціальні наслідки. Кейнсіанський та неокласичний підходи до пояснення безробіття. Взаємозв'язок безробіття та інфляції. Закон і крива Оукена. Державне регулювання зайнятості.
39. Зовнішньоекономічна політика, її інструменти. Платіжний баланс, його структура. Валютний курс: поняття, види та чинники, що його визначають. Зв'язок валютного курсу та інфляції. Світова валютна система.
40. Міжнародний потік товарів і капіталів. Вплив на ВВП з боку зовнішньої торгівлі, чистого експорту, обмінного курсу. Мультиплікатор зовнішньої торгівлі. Гранична схильність до імпорту. Модель Манделла-Флеммінга для відкритої економіки.
41. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага.
42. Еластичність. Види еластичності. Фактори цінової еластичності попиту.
43. Еластичність попиту по доходу: поняття і форми. Перехресна еластичність попиту: поняття і форми.
44. Еластичність пропозиції: поняття, фактори та основні форми.
45. Загальна та гранична корисність. Закон спадаючої граничної корисності. Вибір споживача та максимізація його корисності.
46. Крива байдужості, її форми та властивості. Поняття граничної норми заміщення та її властивості.
47. Бюджетне обмеження. Властивості бюджетних ліній.
48. Рівновага споживача. Фактори, що впливають на зміну рівноважного положення споживача.
49. Поняття ефекту доходу та ефекту заміни.
50. Виробнича функція та результативність виробництва у короткостроковому та довгостроковому періодах.
51. Ізокванта та ізокоста та їх властивості. Гранична норма технологічного заміщення та її властивості. Рівновага виробника.
52. Економічні витрати в короткостроковому та довгостроковому періоді. Аналіз зміни середніх витрат та їх залежність від граничних витрат. Вибір мінімально ефективного розміру підприємства.
53. Ринок чистої конкуренції. Вибір оптимальних обсягів випуску чисто конкурентної фірмою у короткостроковому та довгостроковому періоді. Ефективне використання ресурсів в умовах чистої конкуренції.

54. Монополія та її різновиди. Попит на продукцію монополіста та граничний дохід монополіста.
55. Вибір оптимальних обсягів випуску монополістом. Ефективність використання ресурсів за умов чистої монополії.
56. Крива пропозиції монополії. Монопольна влада: визначення, вимірювання та фактори впливу.
57. Цінова дискримінація: визначення, види, умови застосування.
58. Загальна характеристика ринку монополістичної конкуренції. Вибір оптимальних обсягів випуску підприємством, що працює на ринку монополістичної конкуренції.
59. Вплив реклами на діяльність монополістичного конкурента. Монополістична конкуренція та суспільна ефективність.
60. Характерні риси ринку олігополії. Моделі кооперативної та некооперативної поведінки підприємства-олігополіста. Ефективність олігополії.

Список літературних джерел

1. Економічна теорія: навч. посібник / В. П. Решетило, Г. В. Стадник, Н. В. Можайкіна та ін.; за заг. ред. В. П. Решетило; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 290 с.
2. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2016. – 268 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. / [О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Терехух]; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – 336 с.
4. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 9-те вид., перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2014. – 710 с.
5. Макроекономіка: навч. посібник. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України / за заг. ред. В. П. Решетило. (2-е вид., доповнене); - Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва імені О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2013. – 224 с.
6. Макроекономічна політика: навч. посіб. / І. Й. Малий, А. Г. Савченко, В. С. Волощенко; за заг. ред. І. Й. Малий; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - К.: КНЕУ, 2013. – 436 с.
7. Мікроекономіка: підручник / [А.П. Наливайко та ін.]; за ред. д.е.н., проф. А.П. Наливайка. – К.: КНЕУ, 2011. – 446 с.
8. Мікроекономіка. Практикум: навч. посіб. / [В.Д. Базилевич та ін.]; за ред. д.е.н., проф. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2012. – 491 с.
9. Петрушенко Ю. М. Мікроекономіка: теорія та приклади розв'язування задач: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освіт.-проф. прогр. бакалавра галузі знань "Економіка і підприємництво" / Ю. М. Петрушенко. - Суми: Університетська книга, 2012. - 319 с.
10. Практикум з мікроекономіки до підручника «Мікроекономіка» / [Є. В. Прохорова та ін.]; за наук. ред. А. П. Наливайка; ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2013. – 522 с.
11. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. / А. В. Сірко; М-во освіти і науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 414 с.
12. Слухай С.В. Довідник базових термінів і понять з мікроекономіки. – К.: АграрМедіаГруп, 2015.
13. Уразов А. У. Основи економічної теорії: навч. посіб. / А. У. Уразов, І. В. Саух, О. І. Вікарчук; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – 3-тє вид. – Київ: Центр учб. літ., 2013. – 310 с.
14. Швець І. Ю. Економічна теорія: навч. посіб. / І. Ю. Швець. – Сімферополь: ДІАЙПІ, 2013. – 619 с.
15. Якобчук В. П. Економічна теорія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. П. Якобчук; М-во освіти і науки України, Житомир. нац. агроєколог. ун-т. – 3-тє вид., перероб. – Київ: Ліра-К, 2015. – 408 с.

Приклад екзаменаційного білета

1.	<p>Яке визначення найбільш точно передає суть предмета економічної теорії?</p> <p>A) наука про суспільство на різних стадіях його розвитку;</p> <p>B) наука про економічні відносини людей щодо раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб;</p> <p>C) наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування;</p> <p>D) наука про вибір ефективної державної політики для вирішення актуальних соціально-економічних проблем.</p>
2.	<p>Модель ієрархії потреб А. Маслоу включає:</p> <p>A) фізіологічні потреби, соціальні потреби, потреби у повазі та визнанні;</p> <p>B) фізіологічні потреби та потреби у самореалізації;</p> <p>C) фізіологічні потреби, потреби у безпеці та захищеності, соціальні потреби, потреби у повазі та визнанні, потреби у самореалізації;</p> <p>D) соціальні потреби та потреби у безпеці і захищеності.</p>
3.	<p>Яка з перерахованих особливостей не притаманна командній економічній системі:</p> <p>A) висока затратність виробництва;</p> <p>B) хронічний товарний дефіцит;</p> <p>C) низькі темпи науково-технічного прогресу;</p> <p>D) свобода підприємницької діяльності;</p>
4.	<p>Як називається процес виведення майна підприємств державного сектора з власності держави?</p> <p>A) демонополізація;</p> <p>B) націоналізація;</p> <p>C) роздержавлення;</p> <p>D) приватизація.</p>
5.	<p>Вкажіть вид суспільного відтворення, що передбачає кількісне та якісне зростання обсягів виробництва і споживання</p> <p>A) розширене;</p> <p>B) звужене;</p> <p>C) просте;</p> <p>D) рестрикційне.</p>
6.	<p>Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?</p> <p>A) створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів;</p> <p>B) виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників;</p> <p>C) зростання чисельності населення;</p> <p>D) покращення використання засобів виробництва.</p>
7.	<p>Що з переліченого належить до товарних грошей?</p> <p>A) електронні гроші;</p> <p>B) банкноти;</p> <p>C) білонні монети;</p> <p>D) зерно, сіль, хутро.</p>
8.	<p>Закон попиту передбачає, що:</p> <p>A) якщо доходи споживачів зростають, то вони завжди купують більше товарів;</p> <p>B) крива попиту звичайно має позитивний нахил;</p> <p>C) перевищення пропозиції над попитом зумовить зростання ціни;</p> <p>D) коли ціна товару падає, обсяг запланованих покупок зростає.</p>

9.	<p>Досконала конкуренція в економіці:</p> <p>A) передбачає наявність на ринку значної кількості виробників; B) передбачає планове встановлення цін на продукцію державою; C) передбачає присутність на ринку одного виробника продукції; D) передбачає присутність на ринку кількох виробників продукції.</p>
10.	<p>Постійні витрати підприємства – це:</p> <p>A) витрати на ресурси по цінам, які діють в момент їх придбання; B) витрати, які несе фірма навіть в тому випадку, якщо продукція не виробляється; C) мінімальні витрати виробництва будь-якого обсягу продукції при найбільш сприятливих умовах виробництва; D) неявні витрати.</p>
11.	<p>До оборотних активів підприємства включаються:</p> <p>A) нематеріальні активи; B) основні засоби; C) незавершене будівництво; D) грошові кошти.</p>
12.	<p>Розраховуючи відношення чистого прибутку до виручки від реалізації отримуємо:</p> <p>A) рентабельність продукції; B) рентабельність майна; C) рентабельність власного капіталу; D) рентабельність основної діяльності.</p>
13.	<p>Суспільні відносини, що виникають між економічними суб'єктами у зв'язку з переданням один одному в тимчасове користування вільних коштів на засадах зворотності, платності та добровільності – це:</p> <p>A) відносини купівлі-продажу; B) фіскальні відносини; C) експропріація; D) кредит.</p>
14.	<p>Фінансові посередники, що спеціалізуються на купівлі у фірм права на вимогу боргу – це:</p> <p>A) лізингові компанії; B) страхові компанії; C) ломбарди; D) факторингові компанії.</p>
15.	<p>Акція, що надає її власнику переважні права на отримання дивідендів:</p> <p>A) іменна; B) бездокументарна; C) проста; D) привілейована.</p>
16.	<p>Якщо номінальний дохід збільшився на 8%, а рівень цін виріс на 10%, то реальний дохід:</p> <p>A) збільшився на 2 %; B) збільшився на 18 %; C) знизився на 2 %; D) знизився на 18 %.</p>

17.	<p><i>Ставка податку, згідно з якою розмір податкових нарахувань встановлюється у відсотковому або кратному відношенні до одиниці вартісного виміру бази оподаткування називається:</i></p> <p>A) адвалорна; B) абсолютна; C) специфічна; D) фіксована.</p>
18.	<p><i>Процес зближення національних економік, проведення узгодженої державної економічної політики країн називається:</i></p> <p>A) економічна блокада; B) міжнародна спеціалізація; C) міжнародна інтеграція; D) економічне зростання.</p>
19.	<p><i>Угоди ГАТТ, ГАТС і ТРИПС утворюють правове підґрунтя функціонування організації:</i></p> <p>A) ЄБРР; B) СОТ; C) МВФ; D) МБРР.</p>
20.	<p><i>Плаваючі валютні курси – це складова:</i></p> <p>A) Паризької валютної системи; B) Генуезької валютної системи; C) Бреттон-Вудської валютної системи; D) Ямайської валютної системи.</p>
21.	<p><i>Яка з вказаних наукових течій прийшла на зміну кейнсіанству вбачаючи своїм основним завданням подолання проблеми інфляції у 60-х роках минулого століття?</i></p> <p>A) металістична теорія грошей; B) кон'юктурна теорія грошей; C) меркантилізм; D) монетаризм.</p>
22.	<p><i>Вкажіть групу суб'єктів, які не належать до парабанківських фінансово-кредитних установ:</i></p> <p>A) банки; B) інвестиційні компанії; C) страхові компанії; D) ломбарди.</p>
23.	<p><i>Якщо обсяг реального ВВП збільшився на 7%, а чисельність населення на 5%, то:</i></p> <p>A) реальний ВВП на душу населення зменшився; B) реальний ВВП на душу населення збільшився; C) реальний ВВП збільшився, а номінальний зменшився; D) реальний та номінальний ВВП не змінився.</p>
24.	<p><i>Вкажіть яке з наступних тверджень щодо кривої сукупного попиту вірне?</i></p> <p>A) зі зростанням рівня цін обсяг сукупного попиту зростає; B) зі зростанням рівня цін обсяг сукупного попиту знижується; C) зниження обсягу сукупного попиту супроводжується падінням рівня цін; D) рівень цін не впливає на обсяг сукупного попиту.</p>

25.	<p>Вкажіть сегмент (точку) на графіку макроекономічної рівноваги у якому (якій) ринок перебуває в рівноважному стані:</p> <p>A) у сегменті вище від перетину кривих AD і AS; B) у сегменті нижче від перетину кривих AD і AS; C) у точці перетину кривих AD і AS; D) у точці перетину осей обсягу виробництва та ціни.</p>
26.	<p>Який взаємозв'язок існує між доходом (y), споживанням (c) та заощадженням (s):</p> <p>A) $y = s / c$; B) $y = c + 1$; C) $y = c + s$; D) $y = c - s$.</p>
27.	<p>Політика захисту вітчизняного виробника від іноземних конкурентів дістала назву:</p> <p>A) політики фрітрейдерства; B) політики протекціонізму; C) політики лібералізму; D) політика інтернаціоналізації.</p>
28.	<p>Оберіть вірне твердження щодо попиту на працю:</p> <p>A) попит на працю прямо пропорційно пов'язаний з рівнем безробіття; B) попит на працю обернено пропорційно пов'язаний з рівнем заробітної плати; C) попит на працю визначається попитом на продукт, який виробляється цією працею; D) рівень попиту на працю завжди перевищує рівень її пропозиції.</p>
29.	<p>На графіку моделі ISLM</p> <p>A) заощадження зростають зі зростанням реальної процентної ставки; B) заощадження знижуються зі зростанням реальної процентної ставки; C) заощадження не залежать від реальної процентної ставки; D) крива заощаджень відсутня.</p>
30.	<p>Вкажіть якого мотиву попиту на гроші стосується цей постулат «економічні суб'єкти постійно відчують потребу в певному запасі грошей для здійснення поточних платежів, щоб підтримати на належному рівні своє особисте та виробниче споживання»:</p> <p>A) транзакційний мотив; B) мотив завбачливості; C) спекулятивний мотив; D) мотив І. Фішера.</p>
31.	<p>Який з вказаних податків належить до непрямих податків?</p> <p>A) податок на прибуток підприємств; B) податок на доходи фізичних осіб; C) податок на додану вартість; D) єдиний податок.</p>
32.	<p>Визначення та спрямування зусиль центрального банку на досягнення певної цілі грошово-кредитної політики називається:</p> <p>A) експансія; B) рестрикція; C) рефінансування; D) таргетування.</p>

33.	<p>Економічне зростання вимірюється:</p> <p>A) обсягом приросту реального ВВП; B) обсягом приросту грошової маси; C) обсягом бюджетних витрат; D) динамікою індексу споживчих цін.</p>
34.	<p>Хто з вказаних науковців вважав науково-технічний прогрес головною рушійною силою розгортання ділового циклу?</p> <p>A) Дж. Кейнс; B) М. Фрідмен; C) Ф. Хаєк; D) Й. Шумпетер.</p>
35.	<p>Інфляція, що зумовлена тиском на ціни з боку грошей унаслідок зростання їх пропозиції банківською системою, і збільшення платоспроможного попиту – це:</p> <p>A) інфляція попиту; B) інфляція витрат; C) ревальвація; D) дефляція.</p>
36.	<p>Крива Філіпса фіксує зв'язок між обсягом безробіття та:</p> <p>A) рівнем споживчих витрат; B) обсягом інвестування; C) рівнем інфляції; D) обсягом ВВП.</p>
37.	<p>Суб'єкти, які втратили роботу внаслідок спаду в економіці, потрапляють до категорії безробітних, які охоплені:</p> <p>A) фрикційною формою безробіття; B) циклічною формою безробіття; C) структурною формою безробіття; D) перманентною формою безробіття.</p>
38.	<p>Згідно із законом Оукена однопроцентне підвищення фактичного рівня безробіття над його природним рівнем означає, що відставання фактичного обсягу ВНП від можливого за умови повної зайнятості складає:</p> <p>A) 2 – 3 % B) 5 – 7 %; C) 10 – 15 %; D) 20 – 25 %.</p>
39.	<p>Які валюти входять до кошика SDR?</p> <p>A) долар США, євро, японська єна, англійський фунт стерлінгів; B) долар США, євро, англійський фунт стерлінгів, швейцарський франк; C) долар США, євро, японська єна, китайський юань, англійський фунт стерлінгів; D) долар США, канадський долар, євро, англійський фунт стерлінгів, швейцарський франк, японська єна, китайський юань.</p>
40.	<p>Яка складова платіжного балансу відображає платежі за експортовані та імпортовані товари?</p> <p>A) рахунок поточних операцій; B) рахунок операцій з капіталом; C) фінансовий рахунок; D) жодна з вказаних складових.</p>

41.	<p>Якщо ринкова ціна нижче рівноважної, то:</p> <p>A) з'являється надлишок товарів; B) виникає дефіцит товарів; C) формується ринок покупця; D) падає ціна ресурсів.</p>
42.	<p>Серед наведених тверджень знайдіть неправильне:</p> <p>A) кожна точка на кривій байдужості означає різну комбінацію двох товарів; B) кожна точка на лінії бюджетних обмежень означає різну комбінацію двох товарів; C) всі точки на кривій байдужості означають однаковий рівень задоволення потреб; D) всі точки на кривій байдужості означають однаковий рівень доходу.</p>
43.	<p>Еластичність пропозиції залежить головним чином від:</p> <p>A) числа товарів-замінників даного продукту; B) періоду часу, протягом якого продавці можуть пристосуватися до змін цін; C) того, чи є даний товар предметом першої необхідності або розкоші; D) того, чи відноситься даний товар до предметів тривалого користування або поточного споживання.</p>
44.	<p>Якщо фірма збільшує витрати на ресурси на 10 %, а обсяг виробництва зростає при цьому на 15 %, то в цьому випадку:</p> <p>A) спостерігається негативний ефект масштабу виробництва; B) спостерігається позитивний ефект масштабу виробництва; C) діє закон спадної продуктивності; D) крива LАТС зсувається вгору.</p>
45.	<p>Ізокоста об'єднує точки:</p> <p>A) рівноваги попиту та пропозиції; B) стійкої рівноваги виробника; C) однакового випуску продукції; D) рівних витрат.</p>
46.	<p>Яке з наступних тверджень означає, що умови досконалої конкуренції не виконуються:</p> <p>A) фірма знаходиться у рівновазі, коли її граничний дохід дорівнює граничним витратам; B) крива граничних витрат перетинає криву середніх витрат у точці, що відповідає мінімальному значенню АТС; C) крива попиту на продукцію фірми має негативний нахил; D) криві середніх і граничних витрат мають U-подібну форму.</p>
47.	<p>Ринок товарів і послуг перебуває в рівноважному стані, якщо:</p> <p>A) попит дорівнює пропозиції; B) ціна дорівнює витратам плюс прибуток; C) рівень технології міняється поступово; D) обсяг пропозиції дорівнює обсягу попиту.</p>
48.	<p>Цілком імовірно, що причиною падіння ціни на продукт є:</p> <p>A) зростання податків на приватне підприємництво; B) зростання споживчих доходів; C) падіння цін на виробничі ресурси; D) падіння ціни на взаємодоповнюючий товар.</p>
49.	<p>Що може викликати падіння попиту на товар Х?</p> <p>A) зменшення доходів споживачів; B) збільшення цін на товари-субститути товару Х; C) очікування зростання цін на товар Х; D) падіння пропозиції товару Х.</p>

50.	Крива абсолютно нееластичного попиту являє собою: A) вертикальну лінію; B) горизонтальну лінію; C) криву лінію; D) пряму лінію з негативним нахилом.
51.	Закон спадаючої граничної корисності ілюструє: A) зниження корисності товарів при збільшенні доходу споживача; B) рівність граничних корисностей у розрахунку на одиницю їх ціни; C) зменшення корисності, яку приносить споживачу кожна додаткова одиниця товару; D) відношення граничних корисностей до цін товарів першої необхідності.
52.	Граничний продукт фактора виробництва в грошовому вираженні дорівнює: A) ціні останньої одиниці продукту; B) зміні загального розміру виручки при використанні додаткової одиниці фактору виробництва; C) обсягу виробництва при використанні додаткової одиниці виробничого фактору; D) зміні ціни на продукцію, вироблену за допомогою даного виробничого фактору.
53.	Середній продукт змінного фактору - це: A) загальний обсяг випуску продукції, який відповідає певній кількості змінного фактору за умови незмінності всіх інших чинників; B) відношення сукупного продукту змінного фактору до кількості цього фактору, яке зайняте у виробництві; C) збільшення сукупного продукту змінного фактору відносно до збільшення змінного фактору на одну одиницю; D) відношення граничного продукту до кількості змінного фактору, яке зайняте у виробництві.
54.	Крива попиту на продукцію конкурентної фірми: A) має негативний нахил; B) є горизонтальною лінією при даному рівні ціни; C) являє собою вертикальну лінію при даному обсязі пропозиції; D) має нахил $1/n$, де n - число фірм у галузі.
55.	На відміну від конкурентної фірми монополіст: A) може призначати будь-яку ціну на свій продукт; B) максимізує прибуток при рівності граничного доходу та граничних витрат; C) може виробити будь-яку кількість продукції та продати її за будь-яку ціну; D) при даній кривій ринкового попиту може вибрати комбінацію ціни та обсягу випуску, яка надає максимум прибутку.
56.	Два набори благ, що мають однакову корисність: A) знаходяться на одній кривій байдужості; B) знаходяться на одній кривій Енгеля; C) знаходяться на одній лінії бюджетного обмеження; D) знаходяться на одній кривій попиту.
57.	Крива, яка показує всі можливі варіанти комбінації факторів виробництва, використання яких призводить до однакового випуску продукції – це: A) ізокванта; B) лінія росту; C) ізокоста; D) постійний ефект масштабу виробництва.

58.	Корисність кожної нової порції продукту: A) більша попередньої; B) дорівнює попередній; C) менша попередньої; D) правильна відповідь відсутня.
59.	Збільшення доходу споживача графічно виражається: A) зміною нахилу лінії бюджетних обмежень; B) паралельним переміщенням лінії бюджетних обмежень вправо; C) паралельним переміщенням лінії бюджетних обмежень вліво; D) зменшенням нахилу лінії бюджетних обмежень.
60.	Товар можна віднести до недоброякісних, якщо: A) еластичність його попиту по доходу дорівнює - 0,5; B) цінова еластичність його попиту дорівнює 1,3; C) перехресна еластичність його попиту дорівнює - 0,7; D) еластичність його попиту по доходу дорівнює 1,3.

Задача 1.

Фактичний ВВП в країні – 60 млрд дол. Сума податкових надходжень до державного бюджету (доходи бюджету) становить 50 % від обсягу ВВП. Державні витрати на товари та послуги дорівнюють 20 млрд. дол. Трансфертні платежі (соціальна допомога) становлять 15 млрд дол. Сума платежів з обслуговування державного боргу: 3 млрд дол.

Визначте: що спостерігається в економіці країни: дефіцит чи надлишок державного бюджету та його розміри?

Задача 2.

Попит та пропозиція описані функціями: $Q_d = 17 - P$, $Q_s = 1 + 5P$.

Знайдіть параметри рівноваги на ринку даного товару.

Критерії оцінювання і принципи виставлення кінцевої оцінки

Кожна правильна відповідь на теоретичне (тестове) питання оцінюється в 1 бал, неправильна відповідь, – у 0 балів. Максимальна можлива кількість балів за теоретичні питання (тести) – 60 балів ($1 \cdot 60 = 60$).

Максимально можлива кількість балів за розв'язування задач, – 40 балів ($2 \cdot 20 = 40$). Підсумковою оцінкою за 100-бальною шкалою є сума балів, отриманих за теоретичні питання та задачі.

Залежно від загальної суми отриманих балів вступнику, згідно критеріїв **ECTS**, виставляється оцінка:

Сума набраних балів	Оцінка	Підсумок
95-100	Відмінно	зараховано
85-94	Дуже добре	
75-84	Добре	
65-74	Задовільно	
60-64	Достатньо	
менше 60	Незадовільно	не зараховано

Отримані оцінки «Відмінно», «Дуже добре», «Добре», «Задовільно», «Достатньо» – переводяться у підсумок «Зараховано», «Незадовільно» – переводиться у підсумок «Не зараховано».

Оцінка «Незадовільно» вважається такою, що не надає можливості приймати участь у конкурсі.

Розробники програми:

Войтко Сергій Васильович, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародної економіки

Глуценко Ярослава Іванівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

Грінько Ірина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

Кухарук Анна Дмитрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародної економіки

Черненко Наталя Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки

